

Diàleg

AVUI+
Des del 1976

CORPORACIÓ CATALANA
DE COMUNICACIÓ S.L.

ANTONI CAMBREDÓ, president executiu
JOAN ODINA, conseller delegat
CARLES FLO, director general
IVAN GRAU, director financer
ORIOI GALLISSÀ, director comercial
JOAN SERRA, director de producció
LEANDRE BASANTA, cap de distribució
QUICO DOMINGO, cap de sistemes

**LA PERVIVÈNCIA DE LA PAGESIA
I EL RESPECTE A LA PROFESSIÓ**

Ramon Tremosa
i Balcells

Professor de teoria econòmica a la UB
www.ramontremosa.cat

AL PEU DEL CANÓ

Passió
per
caminar

Seqüera de pagesos

En relació amb el debat de l'aigua i del transvasament de l'Ebre a Barcelona trobo a faltar veus de la pagesia catalana en els mitjans de comunicació. Per pagesia no entenc ben bé la indústria agroalimentària catalana: per aquesta indústria passa una bona part, una part molt important, del present i del futur de l'agricultura al nostre país i és un goig veure a moltes comarques empreses petites i mitjanes i cooperatives que sembren i cullen, que crien i maten, que transformen i comercialitzen els seus propis productes amb èxit en el mercat. Per pagesia entenc una forma de vida secular que ara es troba greument amenaçada: que un pagès independent pugui continuar vivint de la terra i del seu treball, tal com feien els seus avantpassats, si aquesta és la seva voluntat. Parlo també d'una forma de vida que molts pagesos volen transmetre als seus fills: viure del seu esforç i en llibertat, sense haver de plegar-se necessàriament i definitivament a les grans empreses del sector com està passant, per exemple, al sector porcí.

A BARCELONA MOLTES VEUS HAN CLAMAT contra les protestes antitransvasament i no s'expliquen per què la gent de l'Ebre s'hi oposa amb tanta vehemència. Entre la petita pagesia de la Catalunya rural, però, hi ha la sensació que la seva veu mai no és escoltada a Barcelona, entre d'altres raons perquè és un col·lectiu molt dispers i poc cohesionat: els pagesos reconeixen que no tenen temps d'escriure articles ni de participar en debats, així com tampoc contactes per accedir de manera regular als mitjans de comunicació. Si no plou a la tardor potser hi haurà restriccions a Barcelona i a la seva regió, però si al maig hi ha una setmana tan plujosa com la primera d'abril al Pirineu no caldrà restringir-hi l'aigua (i el calendari del pagès així ho determina enguany: plourà al maig). Aquest any, en canvi, una altra vegada comarques senceres han perdut bona part de la collita de cereals davant de la indiferència general; i a la Catalunya més eixuta alguns pagesos han vist assecar-se els seus ametllers. Quin és el futur per a la propera generació? Si alguna cosa envejo de França és el respecte i la valoració que a les grans ciutats es fa de la vida a pagès i de la sensibilitat que tenen per fer-hi possible una vida digna, també als petits agricultors. A Catalunya, en canvi, es parla d'aigua i des de Barcelona s'ignora que en la darrera dècada el dèficit hídric ha estat molt important al Pallars Sobirà: mentre a ciutat encara pensen que els sobra aigua, alguns alcaldes de la comarca t'expliquenangoixats que moltes fonts s'han assecat.

LA REINTRODUCCIÓ D'ALGUNES ESPÈCIES animals al Pirineu també és vista a moltes comarques com una altre exemple de la visió mensypreadora que es té sovint des de Barcelona del que fan avui els pagesos a l'alta muntanya. No sóc contrari a la tornada de l'ós al Pirineu, però els óssos destrossen totes les arnes d'abelles que troben i se'n mengen tota la mel. I jo, francament, prefereixo que deu famílies visquin a l'Alta Ribagorça de la mel que no pas que hi visquin deu óssos, que hi són només per a gaudi visual uns pocs dies a l'any d'alguns urbanites, això sí, molt verds.

LLUISA JOVER

“Envejo de França el respecte i la valoració que a les grans ciutats es fa de la vida a pagès. A Catalunya, en canvi, es parla d'aigua i des de Barcelona s'ignora l'important dèficit hídric de la darrera dècada al Pallars”

AMB ELS VOLTORS COMENÇA A PASSAR una cosa semblant. Aquest és una animal que em fascina i bé que ho saben els amics que s'atansen fins a Areny de Noguera, als quals he portat a observatoris privilegiats de la vall dels voltors a la Terreta per a veure ben de prop aquest rapinyaire, així com també a l'aufrany i al trençalòs. Ara, però, la gran proliferació d'aquests animals, juntament amb la prohibició de la Generalitat d'abandonar cadàvers d'animals morts, fan que els rapinyaires ataquin cada vegada més animals vius, especialment quan estan ferits (ovelles) o quan acaben de parir (vaques i eugues). El diari *El Segre*, per exemple, oferia el 30 d'abril passat unes fotos espectaculars extretes d'un vídeo,

que mostraven una euga debilitada després d'una part atacada per divuit voltors: parcialment devorada en vida, les ferides li van acabar provocant la mort. I a Areny de Noguera expliquen que els voltors, quan ataquen una vaca que acaba de parir, la buiden literalment per dins.

NO POT SER QUE LA GENERALITAT prohibeixi lliurar als voltors els animals morts i que el seu servei de recollida de cadàvers, centralitzat a Lleida, triguí de quatre a sis dies a retirar les vaques mortes de les granges (a l'estiu imagineu-vos la pudor). A l'altra banda del riu fronterer Noguera Ribagorçana, en canvi, el govern d'Aragó triga només un o dos dies a retirar-los i després ens preguntem per què les granges de vedells i de porcs passen de Lleida a Osca. I ara que es parla des de Barcelona de reintroduir el llop al Pirineu, les dotzenes de famílies que al Pallars i a la Ribagorça viuen dels seus ramats d'ovelles se senten amenaçades per la frivolitat i la ignorància sobre què suposa viure a l'alta muntanya i fins a quin punt el llop, si prolifera com els voltors, és una amenaça directa a la seva manera de viure i a la seva font principal d'ingressos. I parlo d'una producció de gran qualitat: si voleu menjar una excel·lent carn de xai a la brasa, del prat al plat, aneu al restaurant Can Rocamora o la Fonda Domenec d'Areny. La sequera d'aigua té molta gent que se n'ocupa. La sequera de pagesos, silent i punyent, té algú que se'n preocupa?

Isabel
Olesti

Esriptora

Dalt d'una muntanya, a sis-cents metres d'alçada i voltat només de pedres, de vegetació, d'unes quantes formigues i d'un escarabat, un pot trobar una dona que arriba acalorada i esbufegant després de caminar durant tres hores. L'acompanya el seu fill, un adolescent de cames llargues que no sembla pas cansat. Els he vist venir de lluny, seguint un corriol entre margallons i brugueres, com dues formiguetes que es feien grans a poc a poc. La dona em diu que segueixen el GR 92 des de Begues i que encara els queden tres o quatre hores més fins a arribar al destí. “Això de caminar és fantàstic”, em diu asseguda al pic de la Morella, al Garraf. S'esforça a parlar català i m'explica que el pare del nen els espera amb el cotxe per dur-los altre cop a Castelfelers, on viuen. “Estem separats, saps?”. Parlem d'aquest GR 92 que es perd més enllà de Castelló. Diu que li agradaria fer-lo sencer des de la frontera. Se la veu il·lusionada i s'emociona quan parla de les excursions que podem fer per aquestes contrades. “No us perdeu el tros arran de mar des de Sitges a Vilanova”. “El tram de Vallcarca a Sitges val molt la pena...”. Em diu que va a la muntanya sempre que pot. “¿I el teu fill et segueix sempre?”, li pregunto desconfiada. “Doncs sí. Però, de fet, el tinc un diumenge sí i un diumenge no, perquè va amb el seu pare. Però quan va amb ell també caminen, eh?”. Vaig trobar la història entenedridora. Sobretot que ell els esperés per tornar-los a casa. “I què fas tu quan el nen és amb ell? Camines sola?” “No, llavors faig meditació”.